

KESKKONNAAGENTUUR

**Välisõhu saastamisega seotud tegevuse
aastaruannete sisestamise juhend infosüsteemis
KOTKAS**

Keskkonnaagentuur

Tallinn 2025

Andmed dokumendi muutmise kohta

Juhendmaterjali versioon	Algversiooni/ muutmise kuupäev	Muudatuse olemus
1.0	30.12.2021	Algversiooni loomine abistamiseks ettevõtjaid õhuvaldkonna aastaaruandluse koostamisel. Juhendis käsitletakse, kuidas ettevõtja saab infosüsteemis KOTKAS kasutajakontot ja uut aastaaruannet luua; kuidas ja milliseid andmeid tuleb vormidel kajastada ning kes ja milliseid vorme täitma peavad.
1.1	09.12.2022	Täiendatud vastavalt välisõhu aastaaruande vormide muudatustele vastavalt määrusele nr 68 „Keskkonnakaitseloa omaja välisõhu saastamisega seotud aastaaruande vorm ja esitamise kord“.
1.2	22.12.2023	Täiendatud vastavalt välisõhu aastaaruande vormide muudatustele.
1.3	20.12.2024	Täiendatud vastavalt välisõhu aastaaruande vormide muudatustele.
1.4	18.12.2025	Täiendatud vastavalt välisõhu aastaaruande vormide muudatustele.

Sisukord

1. Üldine teave välisõhu saastamisega seotud tegevuse aastaaruande esitamise kohta	5
2. Aruandluskeskkond	5
2.1. Sisenemine aruandluskeskkonda ja infosüsteemi tingmärgid	5
2.2. Uue aruande lisamine	6
2.3. Aastaaruande vormid ja süsteemis kasutatavad klassifikaatorid	7
2.4. Aruande vormide eeltäitmine	9
3. Aastaaruande vormide täitmine	11
3.1. Vorm 1. Aruande esitaja ja käitise andmed	11
3.1.1. Vorm 1.1. Käitise kategooria	12
3.1.2. Vorm 1.2. Heiteallikad	16
3.1.3. Vorm 1.3. Saasteainete püüdeseadmed ja heite vähendamise tehnoloogiaseadmed..	17
3.2. Vorm 2. Põletusseadmed ja energia tootmine	18
3.2.1. Vorm 2.1. Kütuse ning jäätme - või koospõletamisel välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused (vana meetoodika).....	18
3.2.2. Vorm 2.2. Kütuse ning jäätme- või koospõletamisel välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused (uus meetoodika)	22
3.2.3. Vorm 2.3. Suurte põletusseadmete, mille installeeritud summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on vähemalt 50 MWth, välisõhku väljutatavate saasteainete heitkogused, andmed põletusseadme ja selle käitamise kohta ning kasutatava kütuseliigi energiavajaduse koguhulk	25
3.2.4. Vorm 2.4. Suurtes põletusseadmetes kasutatava põlevkivi väävlisisaldus ja väävlirastuse aste katelde kaupa.....	27
3.2.5. Vorm 2.5. Kütuse ning jäätmete kasutamine ja energia tootmine tegevusalade kaupa	27
3.3. Vorm 3. Lahustite ja kemikaalide kasutamine.....	28
3.3.1. Vorm 3.1. Lahusteid sisaldavate kemikaalide kasutamine tegevusalade kaupa ja välisõhku väljutatud LOÜ-de heitkogused.....	28
3.3.2. Vorm 3.2. Lahustite, kaasa arvatud kemikaalides sisalduvate lahustite kasutamisel välisõhku väljutatud LOÜde summaarsed heitkogused tegevusalade kaupa (tööstusheite seaduse § 113 lõikes 1 nimetatud tegevusala korral).....	30
3.4. Vorm 4. Naftasaaduste käitlemine terminalis ja tanklas	32
3.4.1. Vorm 4.1. Bensiini laadimiskäive terminalides ja tanklates ning laadimisel ja lossimisel välisõhku väljutatud LOÜde heitkogused	32
3.4.2. Vorm 4.2. Muude mootori- või vedelkütuste, kütusekomponentide või kütusesarnaste toodete laadimiskäive terminalides ja tanklates ning laadimisel ja lossimisel välisõhku väljutatud LOÜde heitkogused.....	33

3.5.	Vorm 5. Looma- ja linnukasvatus.....	33
3.5.1.	Vorm 5.1. Söödas, piimas, juurdekasvus, lootes, munades ja väljaheites sisalduva lämmastiku mass heiteallika, looma või linnu toodangu- või vanuserühma ja pidamisviiside ning tehnoloogiate kaupa (lämmastikubilansi meetodi kasutamise korral).....	33
3.5.2.	Vorm 5.2. Sea-, veise- ja linnukasvatusest välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused heiteallika, looma või linnu toodangu- või vanuserühma ja pidamisviiside ning tehnoloogiate kaupa.....	34
3.6.	Vorm 6. Muud teistel vormidel kajastamata välisõhku saastavad tegevused	35
3.7.	Vorm 7. Äkkheited.....	36
3.7.1.	Vorm 7.1. Äkkheited.....	36
3.7.2.	Vorm 7.2. Saasteainete heitkoguste vähendamise meetmed	36
3.8.	Vorm 8. Koondtabelid.....	36
3.8.1.	Vorm 8.1. Heiteallikad ja välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused tegevusalade kaupa	36
3.8.2.	Vorm 8.2. Aruandeaastaks lubatud ja välisõhku tegelikult väljutatud saasteainete heitkogused ning nende määramismeetodid	37
3.9.	Vorm 9. Täiendavad andmed	37
3.9.1.	Vorm 9.1. Toodang tegevusalade kaupa	37
3.10.	Vorm 10. Seletuskiri.....	37
4.	Aruande kinnitamine ja esitamine	38
5.	Lisainfo.....	39

1. Üldine teave välisõhu saastamisega seotud tegevuse aastaaruande esitamise kohta

Välisõhu aruandlus toimub vastavalt keskkonnaministri määrusele nr 68 „Keskkonnakaitseloa omaja välisõhu saastamisega seotud aastaaruande vorm ja esitamise kord“ (edaspidi määrus nr 68).¹

Vastavalt määrusele peavad õhusaasteluba või keskkonnaprojektide omavad paiksete heiteallikate käitajad esitama aruande Keskkonnaagentuurile aruandeaastale järgneva aasta **31. jaanuariks**.

Ettevõtja aastaaruannete kaudu kogutakse üleriigiliselt vajalikku keskkonnavalast informatsiooni. Kogutud andmete alusel valmib Eesti keskkonnaseisundi ülevaade, koostatakse rahvusvahelisi ning siseriiklikke aruandeid ja teabematerjale.

Kõik keskkonnakaitseloa omanikud esitavad välisõhu saastamisega seotud aruanded keskkonnavalude infosüsteemis KOTKAS. Andmete kogumisel aruannete koostamiseks peab heiteallika valdaja kasutama parimat olemasolevat informatsiooni, mis sisaldab mõõtmistulemusi, andmeid eriheidete, materiaalse bilansi ja kaudse seire kohta ning arvutusi, eksperthinnanguid ja muud teavet, mis on kooskõlas rahvusvaheliselt heaks kiidetud meetoditega. Aruandes tuleb esitada andmed iga saasteaine heitkoguse kohta eraldi.

Juhul, kui loa kehtivusaeg on lõppenud aruandeaasta keskel, siis saab ettevõtte esindaja esitada aruande kohe pärast loa kehtivusaja lõppemist. Aruandeid saab esitada aastaringelt (ei pea ootama aruandlusperioodi alguseni).

Kui aruandlusaastal ei toimunud tegevust, tuleb täita nn „nullaruanne“. Seletus nullaruande esitamise kohta on toodud peatükis 3.1, lk 11-12.

NB! Nullaruannet ei saa esitada juhul, kui aruandlusaastal on ettevõttel deklareeritud ükskõik kui väike või suur heitkogus ja makstud saastetasu.

2. Aruandluskeskkond

2.1. Sisenemine aruandluskeskkonda ja infosüsteemi tingmargid

Välisõhu saastamisega seotud tegevuse aastaaruanne esitatakse Keskkonnaotsuste Infosüsteemis (KOTKAS) <https://kotkas.envir.ee/>. Välisõhu saastamisega seotud aastaaruande esitab keskkonnakaitseloa omanik, registreeringut omav käitaja või nende poolt volitatud isik (välisõhu saastamisega seotud tegevuse aastaaruande kontaktisik).

KOTKASe keskkonda sisenemiseks tuleb avalehe paremal ülemises nurgas vajutada nupule Sisene . Seejärel avaneb aken, kus on sisse logimiseks võimalik kasutada kehtivat ID-kaarti, Smart IDd või Mobiil-IDd. Sisse logimise järgselt kuvatakse valikud, kellena on võimalik siseneda – valige see ettevõtte, mille kohta soovite aruande esitada. Kui kasutate süsteemi esmakordselt, tuleb süsteemi kasutamiseks sõlmida kasutusleping. Kasutusleping luuakse automaatselt ja selle sõlmimiseks tuleb vajutada lepingu

¹[Keskkonnakaitseloa omaja välisõhu saastamisega seotud aastaaruande andmekoosseis ja esitamise kord–Riigi Teataja](#)

lõpus nupule **Alusta lepingu sõlmimist**. Järgnevalt suunatakse lepingu digiallkirjastamise aknasse, kus saab dokumendi digiallkirjastada.

Digiallkirjastamine (ID-kaart)

 Vaata allkirjastatavat dokumenti

NB! Allkirjastamisel PIN 2 koodi sisestamise järel luuakse dokumendile digitaalalkiri. Digitaalalkirjastamine toob endaga kaasa õiguslikud tagajärjed. Seetõttu veendu enne allkirjastamist, et oled allkirjastatava dokumendi sisuga nõus.

Allkirjasta dokument

KOTKASe infosüsteemis kasutatavad tingmärgid on järgmised:

- **Nupp** Nupp andmevälja lisamiseks; salvestamiseks (kontrollimiseks);
- Nupp eelmisele ja järgmisele vormile liikumiseks; vormi mitte asjakohaseks märkimiseks; andmevälja kustutamiseks; andmete laadimiseks eelmise aasta aruandest;
- Infomull – roheline infomull kuvatakse aruande vormis; hiirega peale liikudes saab näha lisateavet;
- Nupp andmevälja kustutamiseks;
- Nupud kaardi abil L-EST97² asukohakoordinaatide määramiseks;
- **Ripp-valik** – välja tüüp, millesse info sisestamist alustades kuvatakse süsteemis olevad valikud.
- **Ripp-menüü** – välja tüüp, millesse on võimalik infot sisestada noolest avatava ripp-menüü kaudu.

NB! Punase tärniga * märgistatud väljade täitmine on kohustuslik.

2.2. Uue aruande lisamine

KOTKASele ligipääsu saanuna avaneb töölaua vaade, kus ülal tööriistaribal on kuvatud **Minu asjad** Sellele vajutades tuleb valida **Aastaaruanded** ja vajutada nupule **Lisa uus aruanne**.

Minu aruanded

Esitamata	Poolleolevad (3)	Esitatud	Arhiveeritud
Loa number ____	Aruande liik Kõik	Aasta ____	Otsi Tühjenda

Järgnevalt avaneb aastaaruande lisamise aken, kus tuleb valida esitatava aastaaruande liik (Välisõhu saastamisega seotud tegevuse aruanne), sellega seotud keskkonnaluba ja aruandeaasta number.

² L-EST97 koordinaadid e tasapinnaliste ristkoordinaatide süsteem: [L-EST97 koordinaatsüsteem | Geoportaal | Maa-amet \(maaamet.ee\)](#); [Geodeetiline süsteem–Riigi Teataja](#)

Juhul, kui keskkonnavalda õhusaaste valdkonna osa on aruandeaastal muudetud, siis tuleb esitada erinevatele loa versioonidele eraldi aruanded, st üks aruanne kaitse kohta enne loa muutmist ja teine pärast loa muutmise kuupäeva. Erinevaid loa versioone on võimalik valida järgmiselt vormilt, väljalt **`Keskonnaluba`**. Kõigepealt tuleb täita aruanne vanema loa versiooni ja siis uue loa versiooni kohta.

Vanema loa versiooni jaoks saab kasutada funktsiooni , aga uue loa versiooni korral seda funktsiooni ei ole soovitatav kasutada ning aruanne tuleb täita nõ nullist.

Lisa aruanne

Aruande liik *	Välisõhu saastamisega seotud tegevuse aruanne
Keskkonnakaitsealuba *	Otsi luba...
Aasta *	2025

2.3. Aastaruande vormid ja süsteemis kasutatavad klassifikaatorid

Välisõhu saastamisega seotud tegevuse aastaruanne koosneb erinevatest vormidest. Nendes küsitakse infot aruande esitaja ja kaitse, heiteallikate, põletusseadmete ja energia tootmise, lahustite ja kemikaalide kasutamise, naftasaaduste käitlemise, looma- ja linnukasvatuse, äkkheidete ja saasteainete heitkoguste kohta.

Kõikide vormide puhul tuleb jälgida, kas vormi sisu kattub aruannet esitava ettevõtte tegevusega. Kui ilmneb, et mõne vormi kohta ei ole vaja/ei ole võimalik andmeid esitada (kas andmed või meetodika puuduvad), tuleb vorm mitte asjakohaseks märkida, vajutades nupul .

KOTKASes kasutatavate klassifikaatorite kohta on info käesoleva juhendi Tabelis 1 (lk 9).

Järgmisena on toodud KOTKASes kuvatav välisõhu aastaruande vormide leht:

1. Aruande esitaja ja käitise andmed	☑
↳ 1.1. Käitise kategooria	☑
↳ 1.2. Heiteallikad	☑
↳ 1.3. Saasteainete püüdeseadmed ja heite vähendamise tehnoloogiaseadmed	☑
2. Põletusseadmed ja energia tootmine	
↳ 2.1. Kütuse ning jäätme- või koospõletamisel välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused (vana meetoodika)	☑
↳ 2.2. Kütuse ning jäätme- või koospõletamisel välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused (uus meetoodika)	☑
↳ 2.3. Suurte põletusseadmete, mille installeeritud summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on vähemalt 50 MWth, välisõhku väljutatavate saasteainete heitkogused, andmed põletusseadme ja selle käitamise kohta ning kasutatava kütuse liigi energiasisalduse koguhulk	☑
↳ 2.4. Suurtes põletusseadmetes kasutatava põlevkivi väävlisisaldus ja väävlirastuse aste katelde kaupa	☑
↳ 2.5. Kütuste ning jäätmete kasutamine ja energia tootmine tegevusalade kaupa	☑
3. Lahustite ja kemikaalide kasutamine	
↳ 3.1. Lahusteid sisaldavate kemikaalide kasutamine tegevusalade kaupa ja välisõhku väljutatud LOÜ-de heitkogused	☑
↳ 3.2. Lahustite, kaasa arvatud kemikaalides sisalduvate lahustite kasutamisel välisõhku väljutatud LOÜde summaarsed heitkogused tegevusalade kaupa (tööstusheite seaduse § 113 lõikes 1 nimetatud tegevusala korral)	☑
4. Naftasaaduste käitlemine terminalis ja tanklas	
↳ 4.1. Bensiini laadimiskäive terminalides ja tanklates ning laadimisel ja lossimisel välisõhku väljutatud LOÜde heitkogused	☑
↳ 4.2. Muude mootori- või vedelkütuste, kütusekomponentide või kütusesarnaste toodete laadimiskäive terminalides ja tanklates ning laadimisel ja lossimisel välisõhku väljutatud LOÜde heitkogused	☑
5. Looma- ja linnukasvatus	
↳ 5.1. Söödas, piimas, juurdekasvus, lootes, munades ja väljajaites sisalduva lämmastiku mass heiteallika, looma või linnu toodangu- või vanuserühma ja pidamisviiside ning tehnoloogiate kaupa (lämmastikubilansi meetodi kasutamise korral)	☑
↳ 5.2. Sea-, veise- ja linnukasvatusest välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused heiteallika, looma või linnu toodangu- või vanuserühma ja pidamisviiside ning tehnoloogiate kaupa	☑
6. Muud teistel vormidel kajastamata välisõhku saastavad tegevused	☑
7. Äkkheited	
↳ 7.1. Äkkheited	☑
↳ 7.2. Saasteainete heitkoguste vähendamise meetmed	☑
8. Koondtabelid	
↳ 8.1. Heiteallikad ja välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused tegevusalade kaupa	☑
↳ 8.2. Aruandeaastaks lubatud ja välisõhku tegelikult väljutatud saasteainete heitkogused ning nende määramismeetodid	☑
9. Täiendavad andmed	
↳ 9.1. Toodang tegevusalade kaupa	☑
10. Seletuskiri	☑

Tabel 1. Klassifikaatorid.

Klassifikaatori lühend	Klassifikaatori nimetus	Klassifikaatori pikem selgitus
EMTAK	Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator	EMTAK tegevusalad RIK
EHAK	Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikaator	Haldus- ja asustusjaotus Geoportaal Maa-amet (maaamet.ee)
CAS	rahvusvaheline saasteainete klassifikaator	CAS REGISTRY CAS
SNAP	rahvusvaheline välisõhu saastamisega seotud tegevuste klassifikaator (programmi CORINE õhualamprogrammi klassifikaator)	SNAP klassifikaator
KN	kombineeritud nomenklatuur, rahvusvaheline kaupade klassifikaator, mida kasutatakse Euroopa Liidu väliskaubandusstatistikas	Euroopa Liidu L 361/2020 (europa.eu)
E-PRTR	Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri tegevuste klassifikaator	Saasteainete heite- ja ülekanderegister Kliimaministeerium

2.4. Aruande vormide eeltäitmine

Aruannet on võimalik eeltäita eelmise aasta aruande viimase versiooni andmetega või laadida andmed abikalkulaatorist. Kõik laaditud andmed tuleb üle vaadata ja kaasajastada aruandeaasta tegelike andmetega.

Aruandeaasta andmete esitamise lihtsustamiseks osade vormide puhul, mis olid täidetud eelmisel aastal, saab kasutada nuppu . Laaditud andmed tuleb täiendada aruandeaastal kasutatud kütuse või muude asjakohaste andmetega. Heitkoguste arvutusmoodulitega väljaarvutamiseks tuleb vastavatel vormidel vajutada nupule või . Vajutades nupule süsteem ainult salvestab sisestatud andmed vormil, kuid vajutades nupule toimub lisaks salvestamisele ka sisestatud andmete kontroll ning vajadusel kontrollitakse seoseid teiste vormide andmetega. Vea tuvastamisel kuvab süsteem veateate.

Väljaarvutatud heitkogused kuvatakse blokis „Välisõhku väljutatud saasteained“. Kui saasteaineid vormile ei ilmunud, tuleb kontrollida üle, kas kõik nõutavad väljad said korrektselt täidetud.

Veateadete ilmnmisel tuleb vormidel vead parandada, vastasel juhul ei luba süsteem hiljem aruannet kinnitada.

Õhusaaste abikalkulaatori kasutamiseks tuleb valida KOTKASes menüüribalt „Minu asjad“ → „Deklaratsioonid“ ja seejärel „Õhusaaste abikalkulaatorid“. Uue õhusaaste arvutuse saab lisada rohelisest nupust **Kasuta kalkulaatorit**. Abikalkulaatori esmakordsel kasutamisel tuleb ise andmed vajalikesse lahtritesse sisestada. Järgmistel kvartalitel kalkulaatorit kasutades saab teha eelmise kvartali kinnitatud abikalkulaatori põhjal osaliselt andmete ülekande: selleks peab vaates „Lisa õhusaaste abikalkulaator“ olema linnuke väikses kasti lause „Eeltäida vormid viimasest kinnitatud õhusaaste abikalkulaatorist“ ees. Sisestada tuleb ainult näiteks kvartalis kasutatud kütuse- või kemikaalikogus, sõltuvalt millist vormi kasutati. Abikalkulaatori vormide 1 – 6 täitmine on vabatahtlik, kuid täites andmed vähemalt ühel neist vormidest on kindlasti vajalik salvestada koondvormid 7 – 8.

Lisa õhusaaste abikalkulaator

Keskkonnaluba

Loata tegevus

Aasta * **Kvartal ***

Eeltäida vormid viimasest kinnitatud õhusaaste abikalkulaatorist

Lisa kalkulaator

NB! Juhul, kui aruandeaastal on deklareerimisel kasutatud abikalkulaatoreid, on võimalik aastaaruande vormidesse 2.1, 2.2, 3.1, 5.2 ja 6 laadida andmed abikalkulaatoritest kasutades nuppu

Kui vajutada seda nuppu, kuvab süsteem õhusaaste abikalkulaatorite loetelu ridade kaupa.

Süsteem täidab vaikselt kõik abikalkulaatori neli kvartalit linnukestega.

Kindlasti tuleb üle kontrollida, millisele keskkonnalaos versioonile andmed on vaja esitada ja milliste kvartalite kohta andmed aastaaruandesse üle kanda ning vastavalt sellele saab vajadusel linnukestide eest ära võtta. Seejärel tuleb vajutada nupule **Laadi andmed.**

Luba	Periood	Staatus	Kinnitamise kuupäev	Kinnitaja
☒ KL-501367 (18.09.2018 - ...) test	2025, IV kv	Kinnitatud	30.09.2025	IVIKA AASA
☒ KL-501367 (18.09.2018 - ...) test	2025, III kv	Kinnitatud	30.09.2025	IVIKA AASA
☒ KL-501367 (18.09.2018 - ...) test	2025, II kv	Kinnitatud	30.09.2025	IVIKA AASA
☒ KL-501367 (18.09.2018 - ...) test	2025, I kv	Kinnitatud	30.09.2025	IVIKA AASA

Laadi andmed

Süsteem kuvab aastaaruandes vastavatel vormidel saasteainete heitkoguste määramismeetodiks väljal „Heitkoguse määramismeetod“ automaatselt „Laaditud abikalkulaatorist“.

Nii eelmise aasta aruandest kui ka abikalkulaatorist laaditud andmed tuleb aruandes üle vaadata ning ajakohastada aruandeaastal kasutatud kütuste kogustega, vajadusel korrigeerida ka väävlisisaldust ja kütteväärtust, kindlasti lisada töötundide arv ja kasutegur.

3. Aastaaruande vormide täitmine

3.1. Vorm 1. Aruande esitaja ja käitise andmed

Vorm sisaldab automaatselt eeltäidetuna keskkonnaloa ja registreeringu andmeid: aruandeaasta, loa number, loa liik, loa andmise kuupäev, loa kehtivusaeg, aruande esitaja nimi (ärinimi / füüsilise isiku nimi) ja äriregistrikood või isikukood.

Kui andmetes on midagi puudu, siis on kõikidel väljadel võimalik andmeid juurde lisada.

Loa andmed	
Aruandeaasta	2023
Loa number	KL-519841
Loa liik	Keskkonnaluba
Loa andmise kuupäev	22.08.2023
Loa kehtivusaeg	22.08.2023 - ...

Ka ettevõtte aadress, telefon ja e-posti aadress on eeltäidetud. Vajadusel saab nendel väljadel infot muuta. Põhitegevusala koodi (EMTAK) väljal on äriregistris kajastuv EMTAK kood. Territoriaalkoodi (EHAK) saab leida vastavale väljale nii EHAK koodi kui ka asula nime sisestades (lisainfo Tabelis 1, lk 9). Aruande koostaja ja kinnitaja andmetes on nimi, telefon ja e-posti aadress juba eeltäidetud. Vajadusel saab nendel väljadel infot muuta.

Tegevuskoha andmetes on käitise üldkontakt (telefon), käitise nimetus, aadress, käitise L-EST97 keskkordinaadid, tegevuskoha territoriaalkood EHAKi järgi ja tegevuskoha maakonna kood EHAKi järgi eeltäidetud.

Pärast andmete lisamist või muutmist on vajalik andmed uuesti salvestada nupust [Salvesta ja kontrolli](#).

Veateadete ilmnmisel tuleb vormil vead parandada, vastasel juhul ei luba süsteem hiljem aastaaruannet kinnitada.

NB! Palun veenduge, et Teie isikuandmed, telefoninumber ja e-posti aadress oleksid aruandes korrektsed, sest vigade tuvastamisel aruandes või lisaküsimuste tekkimise korral on võimalik siis Teiega koheselt ühendust võtta andmete täpsustamiseks.

Kui aruandlusaastal ei toimunud käitis(t)es tegevust, siis nn nullaruande/nullaruannete täitmiseks tuleb valida „AASTARUANDED“ moodul, kus kuvatakse väljastatud keskkonnalubadega seotud kohustused (välisõhk, vesi, jäätmed). Moodulis „AASTARUANDED“ on olemas alates 2024. aasta

lõpust nupp

Esita nullaruanded

. Kui vajutada sellele nupule, kuvatakse infotekst: "Märgi tegevuskohad, kus aruandeaastal tegevust ei toimunud." Märkides linnukese vähemalt ühte lahtrisse, kuvab süsteem juurde nupu **Edasi kinnitama** >. Vajutades seda nuppu kuvatakse hüpikaken „Nullaruande kinnitamine“. Selles peab täitma aruande koostaja nime, telefoni ja e-posti lahtrid ja märkima linnukese kastikesse lause „Kinnitan, et valitud lubade või tegevuskohtade puhul ei toimunud aruandeaastal tegevust“ ette. Seejärel tuleb vajutada nupul **Kinnitan** .

Välisõhu aruannete puhul kuvatakse nullaruande linnutamist võimaldav kast aktiivsena juhul, kui aruande esitamise tähtjaks on kõik nõutavad deklaratsioonid esitatud ja kõikidel deklaratsioonidel on saasteainete heitkogusteks ja õhusaastetasudeks nullid (0). Kui tingimused ei ole täidetud, siis on linnutamist võimaldav kast kuvatud mitteaktiivsena (hallina) ja kuvatakse info: "Deklaratsioonidega esitatud info on puudulik või viitab aruandeaastal toimunud tegevusele."

NB! „Nullaruannet“ ei saa esitada juhul, kui aruandlusaastal on ettevõttel deklareeritud ükskõik kui väike või suur heitkogus ja makstud saastetasu.

3.1.1. Vorm 1.1. Käitise kategooria

Vorm 1.1. täidetakse süsteemi poolt automaatselt eeltäidetuna vastavalt keskkonnaloal esitatud andmetele. **Kõik koguselised väärtused on loapõhised ning vormil ei esitata aruandeaasta tegelikke koguseid.**

Vormi täitmiseks vajalikud selgitused on toodud ka vormil olevates infomullides **i** . Vajadusel saab kõikidel väljadel infot lisada ja muuta.

1.1. Käitise kategooria

i Vorm täidetakse süsteemi poolt automaatselt vastavalt keskkonnaloal esitatud andmetega.
Kõik koguselised väärtused on loapõhised ning vormil ei esitata aruandeaasta tegelikke koguseid.
Kui andmed ei vasta keskkonnaloale või on midagi puudu, siis kõikidel väljadel on võimalik andmeid käsitsi muuta või neid juurde lisada.

Põhitegevusala *	Välisõhku saastavate tegevusalade EMTAK koodid i *	
Jah ____	16212 - Puitlaast- ja puitkiudplaadi tootmine ____	x
Lisa tegevusala		
Põletusseade	Jah ____	
Põletusseadme summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus, MWth i	____	

Põhitegevusalaks tuleb märkida see välisõhku saastav tegevus, millega käitis põhiliselt tegeleb ja lisategevusalad tuleb lisada vajutades nupule **Lisa tegevusala** . Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori EMTAK kohta saab täiendavat infot ettevõtte keskkonnaloalt ja vajadusel ka Tabelis 1 toodud lingilt (vt lk 9).

Põletusseadme olemasolu korral käitises tuleb märkida väljale `Põletusseade` „Jah“.

Põletusseadme summaarne soojussisendile vastava nimisoojusvõimsuse ühik on MW_{th} (Megawatt Thermal). Summaarse soojussisendile vastava nimisoojusvõimsuse all on mõeldud kõigi tootmisterritooriumil kasutatavate põletusseadmete soojusvõimsust sisseantava kütuse põhjal (kokku liidetuna). Juhime tähelepanu sellele, et tihti on seadme tehnoloogilises passis kirjas hoopis soojusvõimsus toodetava soojuse järgi, st arvestatud on ka juba seadme kasutegurit. Need kaks soojusvõimsuse liiki erinevad teineteisest ja õige numbri leidmiseks tuleb vaadata andmeid lubatud heitkoguste projektist (edaspidi: LHK projekt).

Põletusseadme kütuseliiki saab valida ripp-menüüst. Kütuseliigi aastane kogus tuleb esitada tahke- ja vedelkütuse, sh vedelgaasi puhul tonnides (t) ning maagaasi ja biogaasi korral tuhandetes kuupmeetrites (tuh m³).

Põletusseadme kütused

Kütuse liik	Kütuseliigi aastakulu Kogus ?	Ühik
---	____	tonni ▼

Lisa kütus

Ripp-menüüst tuleb valida, kas ettevõttes on keskmise võimsusega põletusseade või ei ole (Jah/Ei).

Keskmise võimsusega on põletusseade, mille soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on suurem või võrdne kui 1 MW_{th}, kuid väiksem kui 50 MW_{th}. Nõuded keskmise võimsusega põletusseadmetele on sätestatud keskkonnaministri 05.11.2017. a määrusega nr 44 „Väljaspool tööstusheite seaduse reguleerimisala olevatest põletusseadmetest väljutatavate saasteainete heite piirväärtused, saasteainete heite seirenõuded ja heite piirväärtuste järgimise kriteeriumid“³

Kui on märgitud „Jah“, siis tuleb täita keskmise võimsusega põletusseadmete kohta järgmine vorm:

Keskmise võimsusega põletusseade ? Jah ▼

Keskmise võimsusega põletusseadmed

Soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus, MW _{th} ?	Keskmise võimsusega põletusseadmete arv	Eeldatav töötundide arv aastas ?	Keskmine koormus, %	Käitamise alguskuupäev ?	Kasutatav kütus või jäätmed		
					Kütuse liik	Kütuseliigi aastakulu Kogus	Ühik
____	____	____	____	04.10.2023 📅	---	____	---

Lisa kütus

Lisa põletusseade

Vajadusel saate täpsemat infot keskmise võimsusega põletusseadmeid puudutavate nõuete rakendamise juhendist.

Andmed tuleb sisestada väljadele `Soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus, MW_{th}` ja `Keskmise võimsusega põletusseadmete arv käitises` (tootmisterritooriumil). Juhime tähelepanu sellele, et

³ [Väljaspool tööstusheite seaduse reguleerimisala olevatest põletusseadmetest väljutatavate saasteainete heite piirväärtused, saasteainete heite seirenõuded ja heite piirväärtuste järgimise kriteeriumid—Riigi Teataja](#)

nimisoojusvõimsus on tehase poolt installeeritud soojusvõimsus maksimaalselt võimaliku projekteeritud sisseantava kütusekoguse kasutamise korral.

Väljale `Eeldatav töötundide arv aastas` tuleb märkida aeg tundides, mille jooksul põletusseade töötab ja väljutab heidet õhku, v.a käivitus- ja seiskamisperiodid.

Väljale `Keskmise koormus` tuleb märkida aasta keskmine kasutatav võimsus protsentides.

`Käitamise alguskuupäev` on seadme töösse võtmise alguskuupäev ja see on valitav kalendervaatest.

Väljale `Kütuse liik` tuleb kasutatav kütuseliik valida ripp-menüüst. Vajutades nupule Lisa kütus tuleb valida vajadusel järgmine kütuseliik. Väljale `Kütuseliigi aastakulu kogus` tuleb sisestada lubatud kütuse kogus kas tonnides (tahke- ja vedelkütuse, s.h vedelgaasi korral) või tuhandetes kuupmeetrites (gaasi korral).

Vajutades nupule Lisa põletusseade kuvatakse uus rida põletusseadme andmete sisestamiseks.

Ripp-menüüst tuleb valida, kas ettevõttes on suure võimsusega põletusseade või ei ole (Jah/Ei).

Suure võimsusega on põletusseade, mille soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on vähemalt 50 MW_{th}. Nõuded suure võimsusega põletusseadmetele on sätestatud tööstusheiteseaduses (edaspidi THS) ja keskkonnaministri 15.09.2018. a määrusega nr 48 „Suurte põletusseadmete saasteainete heite piirväärtused, nende kohaldamine mitme kütuse põletusseadme korral ja väävlärastuse astme nõuded“⁴

Kui on märgitud „Jah“, st ettevõttes on suure võimsusega põletusseade, siis tuleb täita suure võimsusega põletusseadmete kohta järgmine vorm:

Suure võimsusega põletusseade ⓘ Jah

Suure võimsusega põletusseadmed

Heiteallika kood ⓘ	Suure võimsusega põletusseadmed						Kasutatav kütus või jäätmed					
	Soojus-sisendile vastav nimi-soojusvõimsus, MW _{th} ⓘ	Seadme soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus ühe seadme kohta, MW _{th}	Seadmete arv	Seadme liik	Eeldatav töötundide arv aastas ⓘ	Keskmine koormus, %	Käitamise alguskuupäev	Kütuse liik	Kütuseliigi aastakulu Kogus	Kütuseliigi osakaal, % Ühik		
Otsi heiteallik	____	____	____	____	____	____	pp.kk.aaaa	...	____	____	____	____

Lisa kütus

Lisa põletusseade

Lisa heiteallikas

⁴ [Suurte põletusseadmete saasteainete heite piirväärtused, nende kohaldamine mitme kütuse põletusseadme korral ja väävlärastuse astme nõuded—Riigi Teataja](#)

Jäätmepõletustehas i	Jah	▼
Uus jäätmepõletustehas	---	▼
Koospõletustehas i	---	▼
Uus koospõletustehas	---	▼
Orgaaniliste lahustite (kaasa arvatud kemikaalides sisalduvate lahustite) kasutamine i	Jah	▼

Orgaanilised lahustid	
Tegevusala, tehnoloogiaprotsess või seade	Tegevusalal orgaaniliste lahustite aastakulu, tonni i
____	____
✕	
Lisa tegevusala	

Ripp-menüüdest (*Jah/Ei* väljadega) tuleb valida, kas on tegemist jäätmepõletustehasega või koospõletustehasega.

Kui ettevõttes on kasutusel orgaanilised lahustid (kaasa arvatud kemikaalides sisalduvad lahustid), siis tuleb „*Jah*“ valida sel juhul, kui ettevõttes ületatakse THS-is § 113 lg 1 nimetatud tegevusaladele kehtestatud lahustite kasutamise künniskoguseid.

Juhul, kui orgaaniliste lahustite kasutamine on märgitud „*Jah*“, siis kuvab süsteem järgmise vormi, kuhu tuleb märkida info lubatud kemikaalide koguste kohta järgmistele väljadele: **Tegevusala, tehnoloogiaprotsess või seade** ning **Tegevusalal orgaaniliste lahustite aastakulu, tonni**.

Tegevusalasid saab lisada vajutades nupule Lisa tegevusala.

Orgaanilised lahustid	
Tegevusala, tehnoloogiaprotsess või seade	Tegevusalal orgaaniliste lahustite aastakulu, tonni i
____	____
✕	
Lisa tegevusala	

Juhul, kui on tegemist naftasaaduste laadimisega, siis valiku „*Jah*“ puhul kuvatakse tabel **Kütuse laadimine**.

Kütuse laadimine	
Kütuse liik	Laadimiskäive aastas, m ³ i
---	____
✕	
Lisa rida	

Naftasaaduste käitlemise korral väljal **Kütuse liik** tuleb valida ripp-menüüst sobiv kütuseliik ja sisestada väärtus väljale **Laadimiskäive aastas, m³**, so kõikides laadimistoimingutes kokku lubatud summaarsed toodete kogused.

Kütuseliike saab juurde lisada vajutades nupule Lisa rida.

Ripp-menüüdest („*Jah/Ei*“ valikuga) on võimalik valida, millised loomakasvatuse tegevusalad on ettevõttes (seakasvatus, veisekasvatus, kodulinnukasvatus). Juhul, kui näiteks väljale **Seakasvatus** on märgitud „*Jah*“, avaneb vorm, kuhu saab sisestada andmed väljadele **Sea kategooria** ja **Sigade**

kohtade arv. Sama kehtib ka veisekasvatuse ja kodulinnukasvatuse kohta. Vastavatesse lahtritesse tuleb märkida loaga kehtestatud loomade kategooriad ja kohtade arvud.

Seakasvatus	Ei
Veisekasvatus	Ei
Kodulinnukasvatus	Ei
E-PRTR registri kohustuslane *	Ei
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kohustuslane *	Ei

Väljale **E-PRTR registri kohuslane** tuleb „Jah“ märkida ainult sel juhul, kui ettevõtte kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 166/2006⁵ lisas 1 nimetatud tegevuste alla. Valiku „Jah“ puhul tuleb täita nõutud väljad (Heiteallikate arv tootmisterritooriumil, Käitise töötajate arv, Emaettevõtte nimi, Emaettevõtte riik).

Väljale **Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kohustuslane** tuleb märkida „Jah“ sel juhul, kui ettevõtte tegevusala on kauplemissüsteemi kuuluvate käitajate tegevusalade loetelus, mis on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 01. detsembri 2016. a määrusega nr 134 Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kuuluvate käitajate tegevusalade loetelu⁶. Valiku „Jah“ puhul tuleb valida ripp-menüüst kauplemissüsteemi kohustuslase tegevusala.

Veateadete ilmnmisel pärast salvestamist tuleb vormil vead parandada, vastasel juhul ei luba süsteem hiljem aastaaruannet kinnitada.

3.1.2. Vorm 1.2. Heiteallikad

Sellel vormil kajastatakse kõiki konkreetse keskkonnaloa või registreeringuga seotud heiteallikate registris olevaid heiteallikaid, nende asukoha koordinaate, väljuvate gaaside parameetreid ning heiteallikas läbiviidavate tegevusalade või -protsesside SNAP koode.

Vormil 1.2. täidetakse käitise heiteallikate andmed süsteemi poolt heiteallikate registri alusel automaatselt. Andmeid olemasolevate heiteallikate kohta saab vajadusel vaadata menüüribal

Registrid ja avaandmed alt, valides **Heiteallikate register**

Juhul, kui käitises on uusi heiteallikaid, mida ei ole heiteallikate registris ja mis on võetud kasutusse aruandeaasta jooksul, tuleb vormile heiteallikate andmed käsitsi lisada vajutades nupule

Lisa heiteallikas

. Uue heiteallika lisamisel väljale **Liik** tuleb ripp-menüüst valida „Uus heiteallikas“. Uue heiteallika puhul välja **Heiteallika keskkonnaregistri kood** ei saa täita ehk see väli jääb tühjaks.

⁵ eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006R0166&from=EN

⁶ [Esimesse kauplemissüsteemi kuuluvate käitajate ja laevandusettevõtjate tegevusalade loetelu – Riigi Teataja](#)

Sisestada tuleb andmed järgmistele väljadele: `Nr plaanil või kaardil`, `Nimetus`, `L-EST97 koordinaadid`, `Ava läbimõõt, m`, `Väljumiskõrgus, m`, `Joonkiirus, m/s`, `Temperatuur, °C`, `SNAP kood` ja juhul, kui on olemas, siis ka `Kõrvaltegevuse SNAP`⁷.

1.2. Heiteallikad

i Vormil kajastatakse kõiki käitises olevaid heiteallikaid, nende asukoha koordinaate, väljuvate gaaside parameetreid ning heiteallikas läbiviidavate tegevusalade või -protsesside SNAP koode. Käitise heiteallikate andmed täidetakse süsteemi poolt heiteallikate registri alusel automaatselt. Aruande täitmisel tuleb kontrollida, et järgnevatel vormidel oleksid sisestatud andmed kõigi käitise allikate ja nende tegevuste kohta. Juhul, kui mingi allikas ei töötanud aruandlusperioodil, siis palume teha vastav märkus seletuskirjas (vorm 10).

Vormi 1.2. täitmist tutvustav video on kättesaadav lingilt: [Vorm 1.2. Heiteallikad](#)

Nr Heiteallikas i					Väljuvate gaaside parameetrid			Tegevusala, tehnoloogiaprotsess, seade		
Liik i *	Heiteallika keskkonnaregistri kood i	Nr plaanil või kaardil *	Nimetus *	L-EST97 koordinaadid i *	Ava läbimõõt, m i	Väljumiskõrgus, m i	Joonkiirus, m/s i	Temperatuur, °C *	SNAP kood i *	Kõrvaltegevuse SNAP i
1.	Uu v	Vali heiteallikas							Otsi...	Otsi...
Lisa heiteallikas										

Pärast andmete lisamist või muutmist on vajalik andmed uuesti salvestada.

3.1.3. Vorm 1.3. Saasteainete püüdeseadmed ja heite vähendamise tehnoloogiaseadmed

Sellel vormil on esitatud andmed ettevõttes heiteallikatele rakendatud saasteainete püüdeseadmete kohta. **Vorm täidetakse süsteemi poolt automaatselt eeltäidetuna vastavalt keskkonnaloal esitatud andmetele.**

Juhul, kui on vajalik sellel vormil andmeid lisada või muuta, siis väljal `Heiteallikas` saab valida heiteallika, mis on varem juba sisestatud vormile 1.2. Heiteallikad. Seejärel tuleb sisestada andmed väljadele `Püüdeseadme - Nimetus, tüüp`, `Arv` ja `Efektiivsuse kontrollimise sagedus` (näiteks: ühekordsed mõõtmised, pidevseire, igal kuul jms). Püütava saasteaine puhul tuleb sisestada andmed järgmistele väljadele: `CAS nr`⁸, `Nimetus`, `Puhastusaste – Kogus, Ühik` ja vajadusel väljale `Kirjeldus`.

Saasteaine CAS numbrit ja nimetust on kõige lihtsam leida trükkides saasteaine nime või osa nimest väljale `Nimetus` ning süsteem pakub vastavaid väärtusi sisaldavad ained. Valiku teostamiseks tuleb klõpsata otsitaval saasteainel.

Vajutades nupule kuvab süsteem uue rea, kuhu saab sisestada andmed järgmise saasteaine kohta.

Heiteallika andmeid saab lisada vajutades nupule .

⁷ SNAP koodide klassifikaatori kohta on info käesolevas juhendis Tabelis 1 (lk 9)

⁸ CAS klassifikaatori kohta on info käesolevas juhendis Tabelis 1 (lk 9)

1.3. Saasteainete püüdeseadmed ja heite vähendamise tehnoloogiaseadmed

i Vormil esitatakse andmed käitises heiteallikatele rakendatud saasteainete püüdeseadmete kohta. Vormi 1.3. täitmist tutvustav video on kättesaadav lingilt: [Vorm 1.3. Saasteainete püüdeseadmed ja heite vähendamise tehnoloogiaseadmed](#)

Heiteallikas i *	Püüdesead			Püütav saasteaine				Kirjeldus i	
	Nimetus, tüüp *	Arv *	Efektivsuse kontrollimise sagedus i *	CAS nr i *	Nimetus *	Puhastusaste Kogus	Ühik		
____	____	____	____	____	____	____	____	____	____

Pärast andmete lisamist või muutmist on vajalik andmed uuesti salvestada.

3.2. Vorm 2. Põletusseadmed ja energia tootmine

NB! Vormid 2.1 ja 2.2 ei tohi olla mõlemad täidetud. Üks vorm neist tuleb märkida mitte asjakohaseks, vajutades nupule .

3.2.1. Vorm 2.1. Kütuse ning jäätme - või koospõletamisel välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused (vana meetodika)

Vorm 2.1. sisaldab arvutusmoodulit, mida saab kasutada keskkonnalubade korral, mis olid väljastatud kuni 25.03.2019.

Vormi täitmiseks vajalikud selgitused on toodud ka vormil olevates infomullides: **i** .

Vormi täitmiseks on mitu võimalust: täita vorm nõutud andmetega ise või kasutada vormi täitmiseks eelmise aasta aruandel esitatud andmeid või laadida andmed vormile abikalkulaatorist.

Kui soovitakse andmed kanda üle eelmise aasta aruandest, tuleb vajutada nupule . Laaditud andmed tuleb üle vaadata ning ajakohastada aruandaastal kasutatud kütuste kogustega, vajadusel korrigeerida ka väävlisisaldust ja kütteväärtust (**vt Tabel 2**).

Kui kasutada abikalkulaatori funktsionaalsust, tuleb vajutada nupule .
Vt käesolevas juhendis ptk 2.4, lk 10.

Tabel 2.

Kütuse nimetus	Alumine kütte- väärtus, MJ/kg; Gaas - MJ/Nm ³	Väävlisisaldus, %
Kerge kütteõli, diislikütus	41...44	0...0,2
Põlevkiviõli (kõik fraktsioonid)	38...43	0...1
Raske kütteõli	38...41	0...1
Tükkturvas	8...12	0...0,5
Turbabrikett	15...18	0...0,5

Küttepuit (sh puidujäätmed, brikett, puiduhake, puidugraanulid)	6...20	0...0,5
Kivisüsi	20...27	
Põlevkivi	6...12	
Biogaas	20...22	mitte üle 0,5
Maagaas (välja arvatud vedelal kujul)	33...37	0...0,05
Vedeldatud maagaas (LNG)	46...51	0...0,05
Vedeldatud naftagaas (LPG)	46...51	0...0,05

Vormi 2.1 käsitsi täitmine:

Lisa põletusseade
✖ Kustuta

Põletusseade

Nr	1.	
Heiteallikas i *		____
Põletusseadme nimetus *		____
Tegevusala või tootmisprotsessi SNAP kood i *		Otsi... 🔍
Katlatüüp *		--- ▼
Püüdesead i *		--- ▼
Arv i *		____
Nimisoojusvõimsus sisseantava kütusekoguse põhjal, MWth i *		____
Töötundide arv aastas i *		____
Kasutegur i *		____

Põletusseadme järjekorra numbril kuvab süsteem automaatselt.

Väljale **‘Heiteallikas’** vajutades tuleb valida ripp-valikust asjakohane allikas, mis on juba eelnevalt toodud vormil 1.2.

Väljale **‘Tegevusala või tootmisprotsessi SNAP kood’** täidetakse automaatselt koos heiteallika valikuga. Tuleb veenduda, et süsteemi poolt pakutud SNAP kood vastab kütuse põletamisega seotud tegevusele. Seejärel tuleb sisestada väljadele põletusseadme või katla nimetus ning põletusseadme või katla nimisoojusvõimsus. Biokütuse põletamisel (puiduhakke, puidujäätmete jne puhul) heitkoguste arvutamiseks tuleb valida püüdeseadme väljal **‘Multitsüklon+tsüklon’** asemel **‘Tsüklon’**. Antud kaks välja määravad ära, kuidas infosüsteem heitkogused välja arvutab. Valiku tegemisel on mõistlik lähtuda LHK projektist või KOTKASE kaudu esitatud loa taotlusest.

Juhul, kui kätises on aruandeaastal kasutatud rohkem kui ühte põletusseadet ning need on igast aspektist identsed ja gaasid väljuvad ühe korstna kaudu, võib need kajastada ühes arvutuses, kirjutades väljale **„Arv“** põletusseadmete arvu. NB! Nimisoojusvõimsus tuleb sisestada **ÜHE** seadme kohta. Nimisoojusvõimsuse all on mõeldud soojusvõimsust sisseantava kütuse põhjal, st see arvestatakse kütuse sisendi järgi. Juhime tähelepanu sellele, et tihti on seadme tehnoloogilises passis kirjas hoopis soojusvõimsus toodetava soojuse järgi, st arvestatud on ka juba seadme kasutegurit. Need kaks soojusvõimsuse liiki erinevad teineteisest ja õige numbril leidmiseks tuleb juhendada LHK projektist või KOTKASE kaudu esitatud loa taotlusest.

Töötundide arv aastas võib olla maksimaalselt 8760 tundi.

Põletusseadme või katla kasuteguri väärtus tuleb näidata vahemikus 0...1.

Korrektne katla tüüp ja püüdeseadme olemasolul püüdeseadme tüüp tuleb valida ripp-menüüst.

Peale põletusseadmete andmete lisamist/ülevaatamist, sisestatakse aruandeaastal kasutatud kütuse andmed. Ripp-menüüst tuleb valida aruandeaastal põletatud kütuse nimetus ning lisada kütust iseloomustavad parameetrid – väävlisisalduse %, alumine kütteväärtus (MJ/kg; gaasil MJ/Nm³) ning kasutatud kütuse aastane kogus. Tahke- ja vedelkütus, s.h vedelgaasid LNG ja LPG esitatakse tonnides (t), maagaasi ja biogaasi aastane kogus esitatakse tuhandetes kuupmeetrites (tuh. m³). **Palume veenduda, et valitud kütuseliik vastab keskkonnaloale, kütuse alumine kütteväärtus vastab kasutatud kütusele ning kütuse kogus ei ole liiga väike või suur, st ei ole eksitud komakohaga.**

Kasutatav kütus ja jäätmed

Kütuse nimetus *	KN kood *	Väävlisisaldus, % ⓘ *	Alumine kütteväärtus, MJ/kg; Gaas - MJ/Nm ³ ⓘ *	Kütuse kogus aastast		Välisõhku väljutatud saasteained ⓘ				Heitkoguse määramismeetod ⓘ *	
				Kogus *	Ühik	CAS nr ⓘ *	Nimetus *	Heitkogus aruandeaastal			Ühik
								Heide väljuvate gaaside mahuühiku kohta, mg/Nm ³ ⓘ	Kogus aastast ⓘ *		
								Heite piir- väärtus loal	Aasta keskmine tegelik		
---										---	✖

[Lisa saasteaine](#)

[Lisa kütus/jääde](#)

Vajalikud andmed kütuse väävlisisalduse ja alumise kütteväärtuse kohta on leitavad LHK projektist, taotlusest või kütuse sertifikaadist.

Andmed väljale **'Aasta keskmine tegelik heide, mg/Nm³'** tuleb esitada ainult heite piirväärtuse olemasolul.

Kui ühes põletusseadmes on aruandeaasta jooksul põletatud erinevaid liike kütuseid, siis on võimalik kütuse nimetust lisada nupust [Lisa kütus/jääde](#) ning vajalik on täita ka kasutatud kütuse nimetuse, väävlisisalduse, alumise kütteväärtuse ning kütuse koguse väljad.

Heitkoguste arvutusmooduliga väljaarvutamiseks tuleb vajutada nupule [Salvesta](#) või [Salvesta ja kontrolli](#). Väljaarvutatud heitkogused kuvatakse blokis „Välisõhku väljutatud saasteained“. Heitkoguse määramismeetod „Süsteemi poolt arvutatav“ kuvatakse süsteemi poolt automaatselt, kui heitkoguse on välja arvanud arvutusmoodul. Kui saasteainete andmeid vormile ei ilmunud, tuleb kontrollida üle, kas kõik nõutavad väljad said korrektselt täidetud.

Juhul, kui põletusseadmetest väljutatakse lisaks saasteaineid, mida ei ole võimalik riikliku meetodika alusel välja arvutada, saab need lisada nupuga [Lisa saasteaine](#). Lisatud saasteaine reale on vajalik sisestada saasteaine CAS nr, nimetus, eelnevalt ise välja arvatud heitkogus aruandeaastal ning valida heitkoguse määramismeetod. Saasteaine CAS nr-i ja nimetuse leiab kõige lihtsamini trükkides saasteaine nime ühele neist väljadest ning süsteem filtreerib vastavaid väärtusi sisaldavad ained. Valiku teostamiseks tuleb klõpsata otsitaval saasteainel. Saasteaine lisamisel tuleb heitkoguse määramismeetodiks valida ripp-menüüst „Saasteaine sisalduse mõõtmise väljuvates gaasides“,

3.2.2. Vorm 2.2. Kütuse ning jäätme- või koospõletamisel välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused (uus metoodika)

Vorm sisaldab arvutusmoodulit, mida saab kasutada keskkonnalubade puhul, mis olid väljastatud peale 25.03.2019.

Vormi täitmiseks on mitu võimalust: täita vorm nõutud andmetega ise või kasutada vormi täitmiseks eelmise aasta aruandel esitatud andmeid või laadida andmed vormile abikalkulaatorist. Kui soovitakse andmed kanda üle eelmise aasta aruandest, tuleb vajutada nupule

Laadi andmed eelmise aasta aruandest

. Laaditud andmed tuleb üle vaadata ning ajakohastada aruandeaastal kasutatud kütuste kogustega, vajadusel korrigeerida ka väävlisisaldust ja kütteväärtust.

Kui kasutada abikalkulaatori funktsionaalsust, tuleb vajutada nupule Laadi andmed abikalkulaatorist. **Vt käesolevas juhendis pkt 2.4, lk 9-10.**

Vormi 2.2 käsitsi täitmine:

Lisa põletusseade Kustuta

Põletusseade

Nr	1.
Heiteallikas i *	____
Põletusseadme nimetus *	____
Tegevusala või tootmisprotsessi SNAP kood i *	Otsi... 🔍
Arv i *	____
Nimisoojusvõimsus sisseantava kütusekoguse põhjal, MWth i *	____
Kasutegur i *	____
Tootundide arv aastas i *	____

Põletusseadme järjekorranumbri kuvab süsteem automaatselt.

Väljale **‘Heiteallikas’** vajutades tuleb ripp-valikust valida asjakohane allikas, mis on juba eelnevalt toodud vormil 1.2.

Väli **‘Tegevusala või tootmisprotsessi SNAP kood’** täidetakse automaatselt koos heiteallika valikuga, kuid tuleb veenduda, et süsteemi poolt pakutud SNAP kood vastab just kütuse põletamisega seotud tegevusele.

Seejärel tuleb sisestada vastavatele väljadele põletusseadme või katla nimetus, arv ning põletusseadme või katla nimisoojusvõimsus. Juhul, kui käitises on aruande aastal kasutatud rohkem kui ühte põletusseadet ning need on igast aspektist identsed ja gaasid väljuvad ühe korstna kaudu, võib need kajastada ühes arvutuses, kirjutades väljale „**Arv**“ põletusseadmete arvu. NB! Nimisoojusvõimsus tuleb aga sisestada siiski ÜHE seadme kohta. Nimisoojusvõimsuse all on mõeldud soojusvõimsust sisseantava kütuse põhjal, st see arvestatakse kütuse sisendi järgi. Tihti on seadme tehnoloogilises passis kirjas hoopis soojusvõimsus toodetava soojuse järgi, st arvestatud on ka juba seadme kasutegurit. Need kaks soojusvõimsuse liiki erinevad teineteisest ja õige numbrileidmiseks on soovitatav vaadata LHK projekti või loa taotlust.

Põletusseadme või katla kasuteguri väärtus tuleb näidata vahemikus 0...1.

Töötundide arv aastas võib olla maksimaalselt 8760 tundi.

Arvutusmooduli kasutamiseks tuleb esmalt täita püüdeseadmete olemasolul vorm **1.3 Saasteainete püüdeseadmed ja heite vähendamise tehnoloogiaseadmed**.

1.3. Saasteainete püüdeseadmed ja heite vähendamise tehnoloogiaseadmed

! Vormil esitatakse andmed kütises heiteallikatele rakendatud saasteainete püüdeseadmete kohta.

Vormi 1.3. täitmist tutvustav video on kättesaadav lingilt: [Vorm 1.3. Saasteainete püüdeseadmed ja heite vähendamise tehnoloogiaseadmed](#)

Heiteallikas i *	Püüdesead			Püütav saasteaine				Kirjeldus i	
	Nimetus, tüüp *	Arv *	Efektiivsuse kontrollimise sagedus i *	CAS nr i *	Nimetus *	Puhastusaste Kogus	Ühik		
____	____	____	____	____	____	____	---	____	x

[Lisa saasteaine](#)

[Lisa heiteallikas](#)

[← Eelmine](#)

[Salvesta](#)

[Salvesta ja kontrolli](#)

Vorm ei ole asjakohane

[Järgmine >](#)

Vormi täitmisel saab valida kahe täitmise võimaluse vahel - kas täita vorm nõutud andmetega ise või kasutada vormi täitmiseks eelmise aasta andmeid. Selleks on vaja vajutada nupule

[Laadi andmed eelmise aasta aruandest](#)

. Laaditud andmed tuleb üle vaadata ning vajadusel täiendada.

Kui vormile 1.3. on püüdeseadme andmed lisatud, tuleb vormil 2.2. väljale 'Püüdesead' vajutades see valida ning püüdeseadmete puhastusastmetega arvestatakse saasteainete heitkoguste välja arvutamisel. Kui püüdeseadmed puuduvad ning vorm 1.3 pole täidetud, siis tuleb väli tühjaks jätta.

Püüdesead

Püüdesead i

[Lisa püüdesead](#)

Peale põletusseadmete andmete lisamist/üle vaatamist, sisestatakse aruandeaastal kasutatud kütuse andmed. Ripp-menüüst tuleb valida aruandeaastal põletatud kütuse nimetus ning lisada kütust iseloomustavad parameetrid – väävlisalduse %, alumine kütteväärtus (MJ/kg; gaasil MJ/Nm³) ning kasutatud kütuse (tahke- ja vedelkütus, s.h vedelgaasid LNG ja LPG) aastane kogus esitatakse tonnides. Tahke- ja vedelkütus, s.h vedelgaasid LNG ja LPG aastane kogus esitatakse tonnides, gaasi aastane kogus esitatakse tuhandetes kuupmeetrites (tuh. m³).

Palume veenduda, et valitud kütuseliik vastab keskkonnaloale, kütuse alumine kütteväärtus vastab kasutatud kütusele ning kütuse kogus ei ole liiga väike või suur, st ei ole eksitud komakohaga.

Kasutatav kütus ja jäätmed

Kütuse nimetus *	KN kood *	Väävlisisaldus, % ⓘ *	Alumine kütteväärtus, MJ/kg; Gaas - MJ/Nm³ ⓘ *	Kütuse kogus aastas		Välisõhku väljutatud saasteained ⓘ					
				Kogus *	Ühik ⓘ *	CAS nr	Nimetus *	Heitkogus aruandeaastal			
								Heide väljuvate gaaside mahuühiku kohta, mg/Nm³ ⓘ	Kogus aastas ⓘ *	Ühik ⓘ *	Heitkoguse määramismeetod
								Heite piirväärtus loal	Aasta keskmine tegelik		
---											---
Lisa saasteaine											
Lisa kütus/jääd											

Vajalikud andmed kütuse väävlisisalduse ja alumise kütteväärtuse kohta on leitavad LHK projektist või kütuse sertifikaadist. **Vt ka Tabel 2 (lk 18, 19)**. Valitud kütuse nimetus peab vastama keskkonnavalole. Kütuse alumine kütteväärtus peab olema vastavuses kasutatud kütusega. Tahked- ja vedelkütused (sh ka LNG ja LPG) peavad olema tonnides ja gaasilised kütused tuhandetes kuupmeetrites. Veenduge, et kütuse kogus ei oleks liiga väike või suur, st ei ole eksitud komakohaga.

Väli **‘Aasta keskmine tegelik heide, mg/Nm³’** tuleb esitada ainult heite piirväärtuse olemasolul.

Heitkoguste arvutusmooduliga väljaarvutamiseks tuleb vajutada nupule või . Väljaarvutatud heitkogused ilmuvad blokis „Välisõhku väljutatud saasteained“. Heitkoguse määramismeetod „Süsteemi poolt arvutatav“ kuvatakse süsteemi poolt automaatselt, kui heitkoguse on välja arvutanud arvutusmoodul. Kui saasteainete väärtused vormile ei ilmunud, siis tuleb kontrollida üle, kas kõik nõutavad väljad said korrektselt täidetud.

Kui ühes põletusseadmes on aruandeaasta jooksul põletatud erinevaid liike kütuseid, siis on võimalik kütuse nimetust lisada nupust ning süsteemi poolse arvutuse teostamiseks on vajalik täita kasutatud kütuse nimetus, väävlisisaldus, alumine kütteväärtus ning kütuse kogus aastas.

Juhime tähelepanu sellele, et kui vormile tekkisid mõned saasteained, mida ei ole ettevõtte loas, siis tegemist ei ole veaga. Palume neid mitte ära kustutada, sest nad on vajalikud hilisemate statistiliste ja muude aruannete koostamisel.

Juhul, kui põletusseadmetest väljutatakse lisaks saasteaineid, mida ei ole võimalik riikliku meetodika alusel välja arvutada, saab need lisada nupuga . Lisatud saasteaine reale on vajalik sisestada saasteaine CAS nr, nimetus, eelnevalt ise välja arvutatud heitkogus aruandeaastal ning valida heitkoguse määramismeetod. Saasteaine CAS nr-i ja nimetuse leiab kõige lihtsamini trükkides saasteaine nime ühel neist väljadest ning süsteem filtreerib vastavaid väärtusi sisaldavad ained. Valiku teostamiseks tuleb klõpsata otsitaval saasteainel. Isiku poolt ise saasteaine lisamisel tuleb heitkoguse määramismeetodiks valida ripp-menüüst „Saasteaine sisalduse mõõtmine väljuvates gaasides“, „Arvutuslik meetod“ või „Mõõtmine ja arvutamine“. Pärast käsitsi saasteaine lisamist on vajalik andmed uuesti salvestada vajutades nupule või .

3.2.4. Vorm 2.4. Suurtes põletusseadmetes kasutatava põlevkivi väävlisisaldus ja väävliärastuse aste katelde kaupa

Vormi täidavad ainult keskkonnakompleksluba omavad ettevõtted, kus on suur põletusseade, mille installeeritud summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on vähemalt 50 MWth ning kus põletatakse põlevkivi. Vormil esitatakse andmed põletusseadme katla tüübi, põletamistehnoloogia, põletusseadme soojussisendile vastava nimisoojusvõimsuse ning kuude lõikes lubatud ja tegelike põletatud põlevkivi kuu keskmiste väävlisisalduste kohta.

2.4. Suurtes põletusseadmetes kasutatava põlevkivi väävlisisaldus ja väävliärastuse aste katelde kaupa

Vormi täidavad ainult keskkonnakompleksluba omavad ettevõtted, kus on suur põletusseade, mille installeeritud summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on vastavalt THSi § 13 lõikele 2 vähemalt 50 MWth ning kus põletatakse põlevkivi. Vormil esitatakse andmed põletusseadme katla tüübi, põletamistehnoloogia, põletusseadme soojussisendile vastava nimisoojusvõimsuse ning kuude lõikes lubatud ja tegelike põletatud põlevkivi kuu keskmiste väävlisisalduste kohta.

Heiteallikas ⁱ *	Põletusseade			Kuu keskmine väävliärastuse aste, %			
	Katla tüüp *	Põletamistehnoloogia *	Soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus, MWth *	Kuu *	Põlevkivi kuu keskmine väävlisisaldus, % *	Lubatud *	Tegelik *
____	____	____	____	---	____	____	____
				Lisa kuu			
Lisa põletusseade							
Aasta keskmine põlevkivi väävlisisaldus kokku, %							
Aasta keskmine väävliärastuse aste tegelik kokku, %							

3.2.5. Vorm 2.5. Kütuse ning jäätmete kasutamine ja energia tootmine tegevusalade kaupa

Vorm tuleb täita juhul, kui tegemist on sooja või elektri tootmisega.

Vormile tuleb lisada teave energia tootmise kohta aruandeaastal. Kasutatava kütuse andmed täidetakse süsteemi poolt automaatselt vormil 2.1 või vormil 2.2 esitatud andmetega.

Toodetud soojuse väljaarvutamiseks tuleb vajutada nupule või .

Süsteem arvutab toodetud soojuse koguse ainult teatud SNAP koodide puhul. Muude SNAP koodide puhul ei ole andmete esitamine kohustuslik.

Toodetud soojust on võimalik arvutada ka käsitsi järgmiste valemite abil:

1) tahke- ja vedelkütuse korral: $[\text{põletusseadme kasutegur} * \text{põletatud kütuse alumine kütteväärtus (MJ/kg)} * \text{põletatud kütuse kogus (t)}] / 3,600 \text{ MJ} = \dots \text{ MWh/a}$

2) gaasikütuse korral: $[\text{põletusseadme kasutegur} * \text{põletatud kütuse alumine kütteväärtus (MJ/m}^3\text{)} * \text{põletatud kütuse kogus (tuh m}^3\text{)}] / 3,600 \text{ MJ} = \dots \text{ MWh/a}$

2.5. Kütuste ning jäätmete kasutamine ja energia tootmine tegevusalade kaupa

! Vorm tuleb täita juhul, kui tegemist on sooja või elektri tootmisega. Antud tabelisse tekivad read kasutatud kütuste kohta automaatselt vormi 'Kütuse ning jäätme- või koospõletamisel välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused' salvestamisel.

Kasutatav kütus ja jäätmed						Energia tootmine, MWh/a								
Kütuse liik	Kütuse nimetus	KN kood	KN nimetus	Tegevusala või tootmisprotsess		Elekter			Soojus ja aur					
				SNAP kood	Kütuse ja jäätmete kogus aastas	Kokku	Omatarve	Müük	Kokku	Omatarve	Müük			
					Kogus	Ühik								

◀ Eelmine

Salvesta

Salvesta ja kontrolli

Vorm ei ole asjakohane

Järgmine ▶

Soojuse ja/või elektri tootmise korral peavad vormil 2.5 olema täidetud ka omatarve ja müüdü energia kogused MWh/a (nõue ei kehti tehnoloogiliste seadmete korral). Juhul kui kogus puudub, tuleb väljale kirjutada 0 (null).

NB! Kui vormil 2.1 või 2.2 on muudetud ja salvestatud andmeid väljadel „Kütuse nimetus“, „Alumine kütteväärtus, ...“, „Kütuse kogus aastas“, „Kasutegur“ ja/või „Töötundide arv aastas“ pärast vormi 2.5 täitmist ja sellel andmete salvestamist, siis kuvatakse teavitus: „Palume üle vaadata ja täita uuesti andmed vormil 2.5.“ Seejärel on vaja vormile 2.5 andmed uuesti sisestada ja see vorm salvestada.

3.3. Vorm 3. Lahustite ja kemikaalide kasutamine

3.3.1. Vorm 3.1. Lahusteid sisaldavate kemikaalide kasutamine tegevusalade kaupa ja välisõhku väljutatud LOÜ-de heitkogused

Täitmisel saab valida mitme võimaluse vahel - kas täita vorm nõutud andmetega ise, kasutada vormi täitmiseks eelmise aasta andmeid või laadida andmed vormile abikalkulaatorist. Selleks on vaja vajutada nupule või nupule .

Viimase juhendit vt käesolevas dokumendis ptk 2.4, lk 10.

Abikalkulaatorist andmete laadimisel kuvab süsteem saasteainete heitkoguste määramismeetodiks väljal „Heitkoguse määramismeetod“ automaatselt „Laaditud abikalkulaatorist“.

Laaditud andmed tuleb üle vaadata ning täiendada aruande aastal kasutatud kemikaalide ja kogustega. Enne vormi 3.1. täitmist on soovitatav:

- koguda kokku kõikide kasutatud kemikaalide ohutuskaardid;
- selgitada välja kasutatud kemikaalide kogused;
- selgitada välja, millised ohutuskaardil olevatest ohtlikest ainetest on LOÜ-d;
- teada, milline on kasutatud kemikaalide summaarne LOÜ sisaldus;
- vajadusel teada ka kemikaali tihedust, juhul kui kasutatud kemikaali kogus on liitrites, mistõttu tuleb see teisendada ümber tonnidesse;
- lisaks on vajalik teada mõningaid heiteallikaga seotud LOÜ-de heitkoguseid mõjutavaid tegureid, mis tagaks vormi täitmise mõistliku aja jooksul.

Vormi 3.1 käsitsi täitmine:

Vormil 3.1. on võimalik LOÜ-de heitkoguste arvutamiseks kasutada süsteemisest arvutusmoodulit. Valides heitkoguse määramismeetodiks `Süsteemi poolt arvutatav` arvutatakse Keskkonnaagentuuri meetodika „[Metoodika LOÜ-de sisalduse arvutamiseks kasutatavates kemikaalides ning väljuvates](#)“

gaasides“ alusel LOÜ-de heitkogused. Süsteemi poolseks heitkoguste arvutuse teostamiseks tuleb täita vormi kohustuslikud väljad. NB! Arvutusmooduliga arvutatakse saasteainete heitkogused eeldusel, et 100% kasutatud kemikaalides sisaldunud LOÜ-dest lenduvad. Juhul, kui on teada, et kõik LOÜ-d ei lendu 100%-liselt või kasutatakse LOÜ-de heitkoguste vähendamiseks püüdeseadmeid, siis arvutusmoodulit kasutada ei saa.

Teiste määramismeetodite valimisel (arvutuslik meetod, saasteaine sisalduse mõõtmine väljuvates gaasides või mõõtmine ja arvutamine) tuleb heitkogus eelnevalt välja arvutada ning väljale „**Heitkogus tonni/a**“ sisestada käsitsi.

Nr	Tegevusala või tehnoloogia- protsessi nimetus *	Tegevusala või tehnoloogia- protsessi SNAP kood *	Heite- allikas *	Lahusteid sisaldav kemikaal				Lahusteid sisaldava kemikaali kasutamine		Välisõhku väljutatud LOÜ-de heitkogus saasteainete kaupa			Heitkogus tonni/a (täpsus kemikaalis, 0,001) *
				Nimetus *	Tüüp *	Liik *	LOÜ-de sisaldus, massi % (ohutus- kaardilt) *	Kemikaali kogus aastas, tonni *	Heitkoguse määramis- meetod *	CAS nr *	Nimetus *	Maksim-aalne sisaldus kemikaalis, % (ohutus- kaardilt)	
1.	____	____	____	____	____	____	____	____	____	____	____	____	____

[Lisa saasteaine](#)

[Lisa tegevusala](#)

Tegevusalade lõikes LOÜ kokku

Tegevusala	Kemikaalides sisalduv lahustite kogus, t	Kas tegevusalal toimub lahusti korduskasutust? *	Korduskasutatav lahusti kogus, t	Kogu aastane kasutatav lahusti kogus, t/a	LOÜde heitkogus kokku, t/a	Ületab künniskogust *

Heitkogus aastas kokku, tonni/a

Vajalikud andmed kasutatud kemikaalide kohta on leitavad LHK projektist ning kemikaalide ohutuskaardilt.

Väljale `Tegevusala või tehnoloogiaprotsessi nimetus` valida ripp-menüüst konkreetse kemikaali kasutusala järgi tegevusala või tehnoloogiaprotsessi nimetus. Ripp-menüüs on tegevusalad või tehnoloogiaprotsessid, millele rakenduvad THS 5. peatüki sätted (vt täpsemalt kirjeldatud juhendi punktis 3.3.2).

Tegevusala või tehnoloogiaprotsessi SNAP kood tuleb valida vastavalt sellele, millisel tegevusalal või tehnoloogiaprotsessis kemikaali on kasutatud. Vormil 3.1 ei tohi olla muid SNAP koode peale 06xxxx. Heiteallikas, kust kemikaali kasutamisest eralduvad saasteained välisõhku väljutatakse, valida ripp-menüüst. Heiteallikate ripp-menüüs on vormis 1.2 'Heiteallikad' olevad heiteallikad.

Järgmiseks tuleb valida kasutatud kemikaali tüüp ja liik ning kirjutada väljale `Nimetus` kemikaali nimetus vastavalt kemikaali ohutuskaardile, mis edaspidi lihtsustab aruannete kontrollimist. Juhul, kui kasutatud kemikaale on liigiti grupeeritud, siis märkida nimetuse väljale kemikaali liigi üldnimetus (näit. värvid, krundid, lahustid jne). Täitmisel pöörata tähelepanu, et valitud kemikaali tüüp ning kemikaali LOÜ-de sisalduse protsent vastaksid üksteisele. Näiteks kui on tegemist 100% LOÜ-d sisaldava lahustiga, siis kemikaali tüüp peab olema lahustipõhine, mitte veepõhine.

Seejärel tuleb sisestada kemikaali kasutamisel välisõhku väljutatud saasteainete CAS numbrid ja nimetused koos nende maksimaalsete sisaldustega kemikaalis (% kemikaali ohutuskaardilt).

Kemikaali kohta uue saasteaine rea lisamiseks tuleb vajutada nupule **Lisa saasteaine** .

Uue kemikaali rea lisamiseks tuleb vajutada nuppu **Lisa tegevusala** ning täita kõik vajalikud väljad.

Nuppudele **Salvesta** või **Salvesta ja kontrolli** vajutusega teostab süsteem heitkoguse määramismeetodi valiku „**Süsteemi poolt arvatav**“ korral heitkoguste arvutused igale vormile märgitud saasteainele ning sisestatud „LOÜ-de sisaldus, massi%“, „Kemikaali kogus aastas, tonni“ ning „Maksimaalne sisaldus kemikaalis, %“ andmete põhjal. Kui saasteainete andmed vormile ei ilmunud, tuleb kontrollida üle, kas kõik nõutavad väljad said korrektselt täidetud.

Vormi 3.1 alamtabelis **‘Tegevusalade lõikes LOÜ kokku’** summeeritakse kasutatud kemikaalides sisaldunud lahustite kogus tegevusalade kaupa ning võrreldakse seda THS-i § 113 lõikes 1 nimetatud tegevusaladele kehtestatud lahustite künniskogustega.

Kui lahustite künniskogust on ületatud, siis tekib kohustus täita ka vorm 3.2, kus lahustite kogus ja LOÜde summaarne heitkogus aruandeaastal eeltäidetakse vormi 3.1 alamtabeli andmete põhjal.

Tegevusalade lõikes LOÜ kokku						
Tegevusala	Kemikaalides sisalduv lahustite kogus, t	Kas tegevusalal toimub lahusti korduskasutust? ⓘ *	Korduskasutatav lahusti kogus, t	Kogu aastane kasutatav lahusti kogus, t/a	LOÜde heitkogus kokku, t/a	Ületab künniskogust ⓘ
Heitkogus aastas kokku, tonni/a						

◀ Eelmine **Salvesta** **Salvesta ja kontrolli** Vorm ei ole asjakohane Laadi andmed abikalkulaatorist Järgmine ▶

Juhul, kui luba on väljastatud lahusteid sisaldavate kemikaalide kasutamisele, kuid aruandeaastal kemikaale ei kasutatud, tuleb märkida kasutatud kemikaali koguseks ning välisõhku väljutatud saasteainete heitkoguseks 0 (null) ja on soovitatav teha vastav mäрге seletuskirja.

Pärast andmete lõplikku salvestamist nupu **Salvesta ja kontrolli** abil võib süsteem kuvada veateate(d), mille korral tuleb vormil vead parandada.

3.3.2. Vorm 3.2. Lahustite, kaasa arvatud kemikaalides sisalduvate lahustite kasutamisel välisõhku väljutatud LOÜde summaarsed heitkogused tegevusalade kaupa (tööstusheite seaduse § 113 lõikes 1 nimetatud tegevusala korral)

Enne vormi 3.2 täitmist on kohustuslik täita vorm 3.1, mille andmete alusel teeb süsteem järelduse, kas vormi 3.2 täitmine on kohustuslik või mitte. Kui vormi 3.2 täitmine on kohustuslik, siis vormi eeltäitmiseks tuleb vajutada nupule **Laadi andmed teistelt vormidelt** .

nende kaalutud keskmine väärtus, võttes kaalu arvutamise aluseks allika tööaeg, millal esines LOÜ-de heide.

Lisaks tuleb veenduda, et aruandeaasta LOÜde summaarne heitkogus (tonni/aastas) on võrdne vormil 3.1. esitatud LOÜde heitkogustega nimetatud tegevusala korral ning et vormil piirväärtuste kõrvale on märgitud ka tegelikud väärtused.

3.4. Vorm 4. Naftasaaduste käitlemine terminalis ja tanklas

3.4.1. Vorm 4.1. Bensiini laadimiskäive terminalides ja tanklates ning laadimisel ja lossimisel välisõhku väljutatud LOÜde heitkogused

Vorm 4.1. sisaldab arvutusmoodulit LOÜ-de heitkoguse arvutamiseks. Süsteemi arvutusmoodulit saavad kasutada need, kellel on loa väljastamisel kasutatud keskkonnaministri 02.12.2016 määrusega nr 61 „Naftasaaduste laadimisel välisõhku väljutatavate lenduvate orgaaniliste ühendite heidete määramise meetodid“ kehtestatud metoodikat.

Vorm sisaldab arvutusmoodulit (väljal `Heitkoguse määramismeetod`), mida saab kasutada keskkonnalubade puhul, mis olid väljastatud enne 05.06.2020, uuemate lubade korral arvutusmoodulit kasutada ei saa.

4.1. Bensiini laadimiskäive terminalides ja tanklates ning laadimisel ja lossimisel välisõhku väljutatud LOÜde heitkogused

i Vormi täitmiseks saab kasutada nuppu "Laadi andmed eelmise aasta aruandest". Vormil esitatakse andmed bensiini laadimiskäibe kohta terminalides ning tanklates heiteallikate ja laadimisliikide kaupa ning bensiini laadimise ja lossimise käigus välisõhku väljutatud LOÜde heitkoguste kohta. Vormi 4.1 täitmist tutvustav video on kättesaadav lingilt: [Vorm 4.1. Bensiini laadimiskäive terminalides ja tanklates ning laadimisel ja lossimisel välisõhku väljutatud LOÜde heitkogused](#)

Heiteallikas i *	Bensiini laadimine ja lossimine	Bensiini laadimiskäive aruandeaastal	LOÜ-de heitkogus aruandeaastal tonnides i *	Heitkoguse määramismeetod i *
	SNAP kood i *	Kogus *	Ühik *	
____	Otsi... ____	____	____	____
	Laadimise liik *			
	____			

Bensiini laadimiskäive aastas kokku, tonni

Bensiini laadimiskäive aastas kokku, m³

LOÜ-de heitkogus tonnides aastas kokku

Vormi täitmisel saab valida kahe täitmise võimaluse vahel - kas täita vorm nõutud andmetega ise või kasutada vormi täitmiseks eelmise aasta andmeid. Selleks on vaja vajutada nupule . Laaditud andmed tuleb üle vaadata ning täiendada aruandeaasta laadimismahutudega.

Pärast laadimise liigi valimist ja aruandeaasta bensiini laadimiskäibe sisestamist on võimalus kasutada automaatset arvutusmoodulit või sisestada aruandeaastal välisõhku eraldunud LOÜ-de heitkogused käsitsi. Selleks, et süsteem teeks heitkoguste arvutuse, tuleb heitkoguse määramismeetodiks valida „Süsteemi poolt arvutatud“ ning vajutada või nupule. Teiste määramismeetodite valimisel tuleb heitkogus eelnevalt välja arvutada ning sisestada väljale `LOÜ-de

heitkogus aruandeaastal tonnides`, valides väljale **`Heitkoguse määramismeetod`** ripp-menüüst sobiva meetodi.

Terminali korral mõistetakse summaarse laadimiskäibe all kõikides laadimistoimingutes (sisse-, välja-, ümberlaadimine) kasutatud bensiini kogust, mida terminalis aasta jooksul käideldakse. Tankla korral summaarne laadimiskäibe on mahutitesse ja mootorsõidukitesse laaditav/laaditud bensiini kogus aastas.

Pärast andmete lõplikku salvestamist **Salvesta ja kontrolli** nupu abil võib süsteem kuvada veateate(d), mille korral tuleb vormil vead parandada.

3.4.2. Vorm 4.2. Muude mootori- või vedelkütuste, kütusekomponentide või kütusesarnaste toodete laadimiskäive terminalides ja tanklates ning laadimisel ja lossimisel välisõhku väljutatud LOÜde heitkogused

Vorm täidetakse terminalides ning/või tanklates käideldud erinevate naftasaaduste ja väljutatud LOÜ-de heitkoguste kohta.

Vormi täitmisel saab valida kahe täitmise võimaluse vahel - kas sisestaja täidab vormi nõutud andmetega ise või kasutab vormi täitmiseks eelmise aasta andmeid. Selleks on vaja vajutada nupule

Laadi andmed eelmise aasta aruandest

. Laaditud andmed tuleb üle vaadata ning täiendada aruande aasta laadimismahtudega ja LOÜde heitkogustega.

3.5. Vorm 5. Looma- ja linnukasvatus

Looma- ja linnukasvatustest välisõhku väljutavate saasteainete heitkoguste arvutamiseks ei saa kasutada arvutusmoodulit lämmastikubilansi meetodil, samuti ei saa arvutusmoodulil kajastada mõõtmiste teel leitud heitkoguseid.

3.5.1. Vorm 5.1. Söödas, piimas, juurdekasvus, lootes, munades ja väljaheites sisalduva lämmastiku mass heiteallika, looma või linnu toodangu- või vanuserühma ja pidamisviiside ning tehnoloogiate kaupa (lämmastikubilansi meetodi kasutamise korral)

Vorm tuleb täita juhul, kui loas arvutati heitkogused välja lämmastikubilansi meetodi põhjal.

Pärast andmete lõplikku salvestamist **Salvesta ja kontrolli** nupu abil võib süsteem kuvada veateate(d), mille korral tuleb vormil vead parandada.

5.1. Söödas, piimas, juurdekasvus, lootes, munades ja väljaheites sisalduva lämmastiku mass heiteallika, looma või linnu toodangu- või vanuserühma ja pidamisviiside ning tehnoloogiate kaupa (lämmastikubilansi meetodi kasutamise korral)

Vormil esitatakse andmed looma- või linnukasvatustes lämmastiku massi kohta heiteallikate, toodangu või vanuserühma ja pidamisviiside kaupa söödas, piimas, juurdekasvus, lootes, munades ja väljaheites lämmastikubilansi meetodi kasutamise korral.

Heiteallikas (v.a sõnniku- hoidla) i *	Tegevusala SNAP kood i	Toodangu- või vanuserühm *	Lämmastiku mass heiteallika, toodangu või vanuserühma ja pidamisviiside kaupa kg- des					Välja- heites i
			Söödas *	Piimas *	Juurdekasvus *	Lootes *	Munades *	
____		---	____	____	____	____	____	____
Lisa rida								

3.5.2. Vorm 5.2. Sea-, veise- ja linnukasvatusest välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused heiteallika, looma või linnu toodangu- või vanuserühma ja pidamisviiside ning tehnoloogiate kaupa

Vormil esitatakse andmed sea-, veise- ja linnukasvatusest välisõhku väljutatud saasteainete heitkoguste kohta heiteallika, looma või linnu toodangu- või vanuserühma ja pidamisviiside ning tehnoloogiate kaupa.

Vorm sisaldab arvutusmoodulit välisõhku väljutatud saasteainete heitkoguste arvutamiseks; selleks tuleb aastaloomade või lindude arv eelnevalt välja arvutada. Pärast kohustuslike väljade täitmist (Sõnnikuhoidla tüüp k.a) tuleb andmed salvestada heitkoguste arvutamiseks süsteemi poolt. Iga rida täidetakse looma- ja linnuliigi või vanusegrupi (toodangu) kaupa, sisestades ühele reale nii loomapidamishoone kui ka loomapidamishoonet teenindava sõnnikuhoidla andmed. Looma- ja linnuliik või vanusegrupp ning pidamisviis valitakse ripp-menüüst.

Veiste karjatamise puhul tuleks esimesena ära täita abitabel 'Karjatamine' (veiste aastaringisel laudas pidamise puhul on karjatamistegur 1), kuhu tuleb sisestada küsitud andmed. Karjatamise päevade ja tundide arv tuleb sisestada hinnanguliselt ja ühe aasta kohta tervikuna.

Karjatamine (veisekasvatusel karjatamise kasutamise korral)

Heiteallikas (v.a sõnnikuhoidla) i	Veiste toodangu- või vanuserühm	Karjatamise päevade arv aruande aastal *	Aruandeaasta karjatamisperioodi keskmine karjatamise tundide arv ööpäevas *	Karja- tamistegur
____	---	____	____	____
Lisa rida				

Nupule või vajutamisel teostab süsteem heitkoguste ning karjatamisteguri arvutused. Süsteemi poolt alumises tabelis välja arvutatud karjatamistegur tuleb ülemisse tabelisse vastavale väljale sisestada ning heitkoguste arvutustulemuste muutmiseks uuesti andmed salvestada.

Juhul, kui käitises on mitu heiteallikat, saab lisada uue rea heitallikale vajutades nupule [Lisa heiteallikas](#). Mitmele veise toodangu- või vanuserühmale karjatamisteguri välja arvutamiseks saab uue rea tekitada vajutades alumise tabeli all olevale nupule [Lisa rida](#).

Pärast andmete lõplikku salvestamist [Salvesta ja kontrolli](#) nupu abil võib süsteem kuvada veateate(d), mille korral tuleb vormil vead parandada.

3.5.3. Vorm 6. Muud teistel vormidel kajastamata välisõhku saastavad tegevused

Vormil esitatakse heitmete andmed nende tegevusalade kaupa, mida teistel vormidel ei saa kajastada (nt keevitamisest, galvaanilistest protsessidest, puistekaupade laadimisest, plasmapiinkidest eralduvad saasteained jm tegevused).

Vormi täitmiseks on kaks võimalust: täita vorm nõutud andmetega ise või laadida andmed vormile abikalkulaatorist. Kui kasutada abikalkulaatori funktsionaalsust, tuleb vajutada nupule

[Laadi andmed abikalkulaatorist](#)

. Vt juhendit käesolevas dokumendis ptk 2.4, lk 9-10.

Abikalkulaatorist laadimise puhul kuvab süsteem aruandes vormil 6 saasteainete heitkoguste määramismeetodiks väljal „Heitkoguse määramismeetod“ automaatselt „Laaditud abikalkulaatorist“.

Ise vormi 6 täites tuleb sellele sisestada nõutud andmed. Heiteallikate ripp-valikus on vormis 1.2 'Heiteallikad' olevad heiteallikad. Heite liigiks tuleb valida käesoleval vormil alati 'Tavaheide'. Kõik heitkogused sellel vormil tuleb arvutada ise vastavalt taotlusel või LHK-s toodud meetodikale. Heitkoguse määramismeetodi saab valida järgmise kolme variandi hulgast: „Arvutuslik meetod“, „Saasteaine sisalduse mõõtmine väljuvates gaasides“ ning „Mõõtmine ja arvutamine“. Valikut „Süsteemi poolt arvutatav“ käesoleval vormil ei ole õige kasutada.

Nupu [Vorm ei ole asjakohane](#) abil saab vormi vajadusel määrata mitte asjakohaseks ja aruanne esitada vormi täitmata.

6. Muud teistel vormidel kajastamata välisõhku saastavad tegevused

i Vormil esitatakse heitmete andmed nende tegevusalade kaupa, mida teistes tabelites ei saa kajastada (nt keevitamisest, galvaanilistest protsessidest, puistekaupade laadimisest, plasmapiinkidest eralduvad saasteained). Kui vorm 6 oli täidetud eelmisel aastal, siis saab vormi täitmiseks kasutada nuppu "Laadi andmed eelmise aasta aruandest". Juhul, kui on täidetud abikalkulaator, saab kasutada vormi täitmiseks nuppu "Laadi andmed abikalkulaatorist". Vormi 6 täitmist tutvustav video on kättesaadav lingil: [Vorm 6. Muud teistel vormidel kajastamata välisõhku saastavad tegevused](#)

Tegevusala, tehnoloogiaprotsessi või seade SNAP kood i *	Heiteallikas i *	Heite liik	Välisõhku väljutatud saasteained i					
			CAS nr i *	Nimetus *	Heitkogus aastas i *	Mõõtühik *	Heitkoguse määramismeetod i *	
Otsi...		---				---	---	x ▼
Lisa saasteaine								
Lisa heiteallikas								
Eelmine Salvesta Salvesta ja kontrolli Vorm ei ole asjakohane Laadi andmed abikalkulaatorist Järgmine ▶								

3.6. Vorm 7. Äkkheited

3.6.1. Vorm 7.1. Äkkheited

Vorm täidetakse juhul, kui äkkheited on loas kajastatud. Heiteliigiks saab valida *tehnoloogiline, avariiline* või *muu* äkkheide. Heitkoguse määramismeetodiks tuleb valida ripp-menüüst „Saasteaine sisalduse mõõtmine väljuvates gaasides“, „Arvutuslik meetod“ või „Mõõtmine ja arvutamine“.

Juhul kui aruandeaastal on toimunud avariiline või tehnoloogiline äkkheide ning vorm on täidetud, siis samad andmed kantakse automaatselt vormile 8.1.

Pärast andmete lõplikku salvestamist **Salvesta ja kontrolli** nupu abil võib süsteem kuvada veateate(d), mille korral tuleb vormil vead parandada.

3.6.2. Vorm 7.2. Saasteainete heitkoguste vähendamise meetmed

Vorm täidetakse juhul, kui aruandeaastal on rakendatud keskkonnakorralduslikke meetmeid (nt püüdeseadmete või uue keskkonnasõbralikuma tehnoloogilise seadme kasutuselevõtt), mis on oluliselt vähendanud saasteainete heitkoguseid. Vormile tuleb sisestada vaid need meetmed, mida on rakendatud aruandeaastal.

3.7. Vorm 8. Koondtabelid

3.7.1. Vorm 8.1. Heiteallikad ja välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused tegevusalade kaupa

Tegemist on aruande koondvormiga, kuhu laetakse eespool olevatesse vormidesse sisestatud andmed nupu **Laadi andmed teistelt vormidelt** abil.

NB! Koondvormidele 8.1 ja 8.2 ei saa käsitsi andmeid juurde lisada.

8.1. Heiteallikad ja välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused tegevusalade kaupa

i Vormil esitatakse koondandmed heiteallikate ja aruandeaastal välisõhku väljutatud saasteainete heitkoguste kohta tegevusalade kaupa. Koondvormile laetakse eespool olevatesse vormidesse sisestatud andmed. Andmete ülekandmiseks tegevuse põhistel vormidelt tuleb vajutada nupule "Laadi andmed teistelt vormidelt". Vormide 8.1 ja 8.2 täitmist tutvustav video on kättesaadav lingilt: [Vormid 8.1 ja 8.2 Koondvormid \(Heiteallikad ja saasteainete heitkogused\)](#) Vormide 8.1 ja 8.2 täitmist tutvustav video on kättesaadav lingilt: [Vormid 8.1 ja 8.2 Koondvormid \(Heiteallikad ja saasteainete heitkogused\)](#)

Tegevusala, tehnoloogiaprotsessi või seade SNAP kood i	Heiteallikas	Heite liik	Välisõhku väljutatud saasteained i					
			CAS nr	Nimetus	Heitkogus aastas i	Mõõtühik	Heitkoguse määramismeetod i	Mõõtmiste tüüp i

◀ Eelmine

Salvesta

Salvesta ja kontrolli

Laadi andmed teistelt vormidelt

Järgmine ▶

Enne lõplikult salvestamist veenduda, et:

- **andmed oleksid esitatud kõigi vormil 1.2 esitatud heiteallikate kohta.** Juhul, kui mingi heiteallikas aruandeaastal ei töötanud, siis teha vastav märge seletuskirja (vorm 10);
- **vormil ei tohi olla tekkinud mõne heiteallika kohta topelt heitkoguseid;**
- **saasteainete heitkogused on esitatud õigetes mõõtühikutes;**

- **raskmetallide heitkogused peavad olema esitatud kilogrammides.** *Nt keevitamisest väljutatav mangaaniühendite heitkogus peab olema näidatud kg-des, nii nagu süsteem pakubki.*

3.7.2. Vorm 8.2. Aruandeaastaks lubatud ja välisõhku tegelikult väljutatud saasteainete heitkogused ning nende määramismeetodid

Andmed kantakse vormile aruande teistelt vormidelt, välisõhu saastetasu deklaratsioonidelt ning lubatud heitkogused keskkonnaloalt. Vormi täitmiseks tuleb vajutada nupule

Laadi andmed teistelt vormidelt

Sellel vormil ei saa käsitsi lisada või muuta andmeid heitkoguste kohta. Juhul kui heitkoguste andmed ei ole korrektsed, saab parandused sisse viia eelnevatesse vormidesse (sõltuvalt tegevustest vormile 2.1, 2.2, 3.1, 4.1, 4.2, 5.2, 6, 7.1).

Palume kontrollida üle, et saasteainete heitkogused on eelnevatel vormidel esitatud õigetes mõõtühikutes. **Erilist tähelepanu tuleb pöörata raskmetallide heitkogustele, mis peavad olema esitatud kilogrammides.**

3.8. Vorm 9. Täiendavad andmed

3.8.1. Vorm 9.1. Toodang tegevusalade kaupa

Vorm täidetakse ainult kompleksloa omamise korral.

Vormil tuleb esitada teave aruandeaasta toodangu kohta.

9.1. Toodang tegevusalade kaupa

i Vormil esitatakse andmed toodangu kohta tegevusalade kaupa keskkonnakompleksloa omamisel.

Toode	Nimetus *	Tegevusala või tehnoloogiaprotsessi SNAPi kood i	Aruandeaasta kogus kokku	Mõõtühik i
KN kood i *		Otsi...		--- v
____	____		____	

[Lisa toode](#)

Vormi sisu ei kuulu avalikustamisele

[< Eelmine](#)
[Salvesta](#)
[Salvesta ja kontrolli](#)
Vorm ei ole asjakohane
[Järgmine >](#)

Vormi sisu saab märkida konfidentsiaalseks tehes linnukese kastikesse „Vormi sisu ei kuulu avalikustamisele“.

3.9. Vorm 10. Seletuskiri

Seletuskirjas tuleb kajastada:

- 1) lubatud heitkoguse või väljuvates gaasides saasteaine sisalduse piirväärtuse või muu kehtestatud piirnormi ületamise põhjus iga saasteaine ja heiteallika kohta;
- 2) teave saasteainete heitkoguste määramiseks kasutatud mõõtmis-, analüüsi- ja arvutusmeetodite kohta;
- 3) muu asjaomane teave (nt kui käitise tegevuses on toimunud märkimisväärseid muudatusi heitkoguste suurenemise või vähenemise näol, kindlasti tuleb märkida kui mõnes heiteallikas aruandeaastal tegevust ei toimunud jms.). Vajadusel saab siia lisada ka faili täiendava teabega.

Kui olete seletuskirja välja täitmise lõpetanud, tuleb vajutada nuppu **Salvesta** või **Salvesta ja kontrolli**, vastasel juhul sisestatud tekst kustub.

10. Seletuskiri

i Seletuskirjas kajastatakse:

- 1) lubatud heitkoguse või väljuvates gaasides saasteaine sisalduse piirväärtuse või muu kehtestatud piirnormi ületamise põhjusi iga saasteaine ja heiteallika kohta;
- 2) teavet saasteainete heitkoguste määramiseks kasutatud mõõtmis-, analüüsi- ja arvutusmeetodite kohta;
- 3) muud asjaomast teavet (nt. kui käitise tegevuses on toimunud märkimisväärseid muudatusi heitkoguste suurenemise või vähenemise näol, samuti kui mõnes heiteallikas aruandeaastal tegevust ei toimunud jms.).

Seletuskiri *

Lisatavad failid Lisa failid

← Eelmine
Salvesta
Salvesta ja kontrolli
Vorm ei ole asjakohane

4. Aruande kinnitamine ja esitamine

Aruande kinnitamine toimub aruande avalehel. Enne aruande kinnitamist tuleb kontrollida, kas aruanne on nõuetekohaselt täidetud nuppude **➤ Aruande kontroll** ja **➤ Kinnita aruanne** abil. Veateadete ilmnmisel tuleb vastavatel vormidel vead parandada, kuna ilma selleta ei luba süsteem aruannet kinnitada.

Aastaaruande saab vajadusel välja trükkida nupu „**Trükkivaade**“ abil.

Aruande vormide täitmine **➤ Aruande kontroll** **➤ Kinnita aruanne** **➤ Trükkivaade**

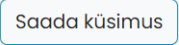
1. Aruande esitaja ja käitise andmed	☑
↳ 1.1. Käitise kategooria	☑
↳ 1.2. Heiteallikad	☑
↳ 1.3. Saasteainete püüdeseadmed ja heite vähendamise tehnoloogiaseadmed	☑

Aruande esitamiseks tuleb vajutada nupule **Esita aruanne** ning kinnitada oma valikut hüplikaknas vajutades nupule **Ok**, et soovite aastaaruannet esitada.

Aruannet saab alla laadida PDF faili kujul.

Kui tekib vajadus juba esitatud aruandes andmeid muuta, siis on võimalik esitada parandusaruanne. Aruande muutmiseks tuleb vajutada nupule .

5. Lisainfo

Kui käesolev juhend ei hõlma piisavalt vajalikku infot ja suuniseid aruande täitmiseks, palume täiendava info saamiseks pöörduda aastaaruandluse klienditeeninduse poole, saates küsimuse(d) läbi KOTKASE nupu või e-maili aadressile aastaruandlus@envir.ee lisades detailse päringu kirjelduse.